

ผลของการใช้โปรแกรมการดูแลแบบองค์รวมของ
ผู้ป่วยโรคเบาหวานประเภทที่ 2
ในศูนย์สุขภาพชุมชนต่าปี เครือข่ายโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี

ความเป็นมาและความสำคัญ

- ❁ การทำงานเชิงรุก พบยอดผู้ป่วยเบาหวานที่มากขึ้น ปี2547 : 89ราย
เพิ่มเป็น 288 รายในปี 2549
- ❁ ผู้ป่วยเบาหวานในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีจากภาวะแทรกซ้อน
เช่น ตาบอด ไตวาย อัมพาต เป็นต้น
- ❁ สถานการณ์ก่อนการวิจัย พบว่า ศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลปีมีการดูแล
ผู้ป่วยเบาหวานที่มีรูปแบบไม่แน่นอนและมาตรฐาน
- ❁ ผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการ ยังดูแลตนเองที่ไม่ดี เช่น ควบคุม
ระดับน้ำตาลไม่ได้ ขาดนัดปรับเปลี่ยนการรับประทานยา เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน พฤติกรรมการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองและการรับรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลแบบองค์รวมของผู้ป่วยเบาหวานประเภทที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับ HbA_{1c}, Creatinine, Cholesterol, LDL- C, Triglycerides ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลแบบองค์รวมของผู้ป่วยเบาหวานประเภทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

- ★ รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง: One- Group Pre – Post test design
- ★ ประชากร : PT DM มารับบริการและอยู่ในเขต PCU ตาปี 107 ราย
- ★ กลุ่มตัวอย่าง : เฉพาะเจาะจง 30 ราย
- ★ เครื่องมือ
  - แบบบันทึกข้อมูลสุขภาพและการตรวจประเมินภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
  - แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคเบาหวาน
    - : สุจิตรา ก่อกิจไพศาล และคณะ, 2548 (R = K:0.83; B:0.74; P:0.82)
  - แบบประเมินความเครียด: กรมสุขภาพจิต
  - แบบประเมินคุณภาพชีวิต: องค์การอนามัยโลก (R= 0.76)

โปรแกรมการดูแลแบบองค์รวม

- ★ เยี่ยมบ้าน (ศึกษาวิถีชีวิตของผู้ป่วย คุณภาพชีวิตและข้อมูลพื้นฐาน)
- ★ ประชุมและประสานงาน (เน้นการมีส่วนร่วม) : ในหน่วยงาน, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, อปท. ชุมชน และองค์กรเอกชนต่าง ๆ
- ★ ผู้ป่วยเข้าโปรแกรมเดือนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 – 2 ชม. รวม 9 ครั้ง 9 เดือน (ม.ค.50 – ก.ย.50): ในวันที่ไปรับบริการ
- ★ เข้าร่วมกิจกรรมการดูแลเบาหวานอย่างครบวงจร ได้แก่ ตรวจเลือดและปัสสาวะ (Urine albumin, Urine Microalbumin) ตรวจตา, ตรวจสอบสุขภาพเท้า และตรวจสอบสุขภาพช่องปากและฟัน 2 ครั้ง
- ★ กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เรียนรู้เกี่ยวกับ โรคและภาวะแทรกซ้อน การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพเท้า อาหาร ยา และสุขภาพจิต

ผลการวิจัย

- ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและระดับการรับรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของกลุ่มตัวอย่างหลังเข้าโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
และระดับพฤติกรรมที่ปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเองของกลุ่มตัวอย่างหลังเข้าโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
- ระดับ HbA 1c และ Triglycerides ของกลุ่มตัวอย่างหลังการเข้าร่วมโปรแกรมลดต่ำกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
ระดับ Cholesterol, LDL-C, Creatinine ของกลุ่มตัวอย่างหลังการเข้าร่วมโปรแกรมลดต่ำกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ